

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska potit-
vzeta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljator
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
na celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 80 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 161.

V Ljubljani v četrtek, 11. septembra 1884.

Tečaj I.

Schmeykalov govor.

Ta teden se je pričelo deželnozborsko zasedanje. Kranjski deželni zastop se je otvoril, poleg njega zborujejo uže deželni zbori na Českem in v Galiciji, na Štajerskem in Silezkem. Vender mnogo več, nego običajne formalnosti, po navadi izpolnjujejo prve seje, zanima nas domača vojska, katera se bje sedaj na severnem Českem, v onih pokrajinah, kjer so falange nemških liberalcev od nekdanj najgostejše in plavice najbolj priljubljene. V tej obljubljeni deželi naših velikogermanov govoril je eden izmed najpopularnejših nemških poslancev, duševni vodja praških kazinotov, dr. Schmeykal, pred svojimi volilci v Česki Lipi znamenit govor, tako rekoč, najnovejši *credo* vse levičarske stranke, kateri na vsak način zasluži, da seznanimo svoje čitatelje z njegovo vsebino.

Na severnem Českem namreč razsaja uže nekoliko tednov ljut razpor v nemško-narodnem taboru. Provročila ga je neverjetna nestrpnost nemških radikalcev. Ta zbegana tolpa, kateri je poveljnik glasoviti Pickert v Litomeřicah, proglasila je takoj izdajico, kdorkoli se je drznil, v tem ali onem političnem vprašanju imeti svoje lastno prepričanje. Novinarstvo njeno — sami merodajni svetovni listi po vzgledu celjskega moniteurja „Deutsche Wacht“ ter pisani z isto elegantno duhovitostjo — proglašalo je vsak dan radikalnejša načela ter z njimi vznemirjala vrle meščane severočeskih mestic. Da navedemo le en slučaj: v tem kotu česke dežele razlegal se je najprej in najglasneje bojni klic o razdelitvi kraljestva českega ter o abstinenčni politiki nemških poslancev.

Toda reakcija tudi tu ni izostala! Dokler se je naskok vršil le proti strogo političnim pozicijam, si vender še niso upali ugovarjati. Ali ko se je zahtevalo od nemških zastopnikov, naj ostavijo brez vsakega stvarnega razloga deželni zemljiški svet, oglasil se je ven-

der nek pogumen mož proti temu nasilstvu. Deželni poslanec dr. Schneider, ravnatelj poljedelske šole v Kadnu, protivil se je na ves glas temu abotnemu početju. Pač so ga prisilili, da je mandat odložil, pač so zbrali takoj svoj „preki sud,“ da ga politično ubijejo, dunajski listi so bili nemudoma na pomoč pozvani, in židovski dovtip se ni mogel dovelj rogati *dem böhmischen Schneidergeschäfte*, — ali gibanje s tem vender še ni bilo zadušeno! Zemlja se dosihmal še ni odprla, da bi požrla severočeskega Mahdija in, glej čudo, program od njega ustanovljene nemške gospodarske stranke (*Deutsche Wirttschaftspartei*) našel je več privržencev nego smo se nadejali. S prva so se oblastni gospodje v praški kazini delali, kakor da ne bi nikake važnosti pripisavali tej maroti, toda ko je celó župan tistega mesta, v kojem je izvoljen dr. Fran Schmeykal, gosp. Knötgen v Česki Lipi, z večino mestnega zastopa se pridružil Schneiderjevim frondeurjem, spoznali so skrajno nevarnost, in nikdo drugi nego vrhovni poveljnik nemške opozicije, *general en chef* dr. Schmeykal, moral je osebno na bojišče, da uniči nasprotnika in zaduši opasno gibanje. V istini, da je Schmeykal sam bil prisiljen k temu koraku, to je najboljši dokaz o pomenljivosti tako zvane „gospodarstvene stranke!“

A kako je govoril dr. Schmeykal! Odkritno rečeno, da so njegove izpeljave nas iznenadile. Doslej smo imeli voditelja českih Nemcev vedno za resnega, razumnega politika, sedaj pa obrnimo program njegov, kojega je razvijal v svojem rodnem mestu, na vse strani, in z najboljšo voljo ne bodemo zapazili stvarne razlike med njegovimi nazori in med kozolci, ki jih dan za dnevom na radost litomeřiskih filistrov preobrača zlavnoznan dr. Pickert. Da se tudi Schmeykal, kakor vsi njegovi nemškoliberalni pajdaši, strasti zaslepljen ne more postaviti na pravično stališče gledé volilne reforme, da mu ugajajo vse očividne krivice Schmerlingovega volilnega reda vsled

tega, ker se nanj naslanja nemška hegemonija, o tem niti črhnil ne bodemo.

Tudi to nas ni osupnilo, da vodja praške kazinske stranke odobrava abstinenčno politiko v českem zemljiškem svetu; tega smotak navajeni pri naših nemških protivnikih. A da on, veljaven politik, da-si le pod nekojimi uveti priporoča pasivno politiko nasproti državnemu in deželnemu zboru ter da ogreva svoje občinstvo z ničvredno frazo, da se mora Nemštvo na Českem „okleniti ideje razkrojenja dežele“, to je vender le Pickertov program, le po svoji obliki nekoliko predruptačen in olepšan. Posebno čudno se glasi, če se taka avtoriteta kakor Schmeykal sklicuje — na Palackega projekte iz leta 1848. in na Hohenwartove fundamentalne člane. Kaka metamorfoza se je vršila tekom zadnjih let, odkar se je državno krmilo odtegnilo nasprotnim rokam nemških liberalcev, kak grešnik se tu pokori pred nami! Preje niso imeli izrazov dovelj, da bi v svetem srdu obsojevali drzne atentate na državno jednoto — tako so nazivali poskuse avstrijskih federalistov — sedaj pa jih zopet na dan tirajo iz pozabljenega zakotja ter nanj naslanjajo svoje neosnovane težnje. Slovenski pregovor se glasi: „Čez sedem let vse prav pride“, tega pregnantnega izreka narodne modrosti se je baje poprijel dr. Schmeykal sam, vsaj nam se dozdeva, da sta on in stranka njegova srečno dospela na onem stališči, kojega so baš oni prej tako odločno napadali.

Sprejem dr. Schmeykala v Česki Lipi bil je, na videz vsaj, jako slovesen. Hiše v zastavah, na kolodvoru nemški telovadci, v dvorani pri nedeljskem shodu vse natlačeno volilcev, — le jednega precjé vplivnega faktorja je praški govornik pogrešal s kislim obrazom: mestnega zastopa ni bilo v njegovem triumfalnem sprevodu. Kako da bode volilni shod vplival na pozicijo mestnega župana Knötgena ter na položaj novoustanovljene gospodarstvene stranke, dandanes še nikdo ne

Listek.

Pismo s poti.

Na Dunaji, 7. septembra 1884.

Častiti gospod urednik! Zadnje moje vrstice prejeli ste s slovenskega Bleda. Čudili se bode te morda, da Vam pišem danes z nemškega Dunaja. To pa je prišlo tako. Radikalni zdravniki ljubljanski pregnali so me v človekoljubni svoji ljubeznivosti z „Blejske tribune“, češ, zelena voda blejskega jezera, v katero sem se bil prišel kopat, mi ne dá dobro; saj mi je tako kri razburila in možgane zmešala, da sem se po polnem spozabil ter jel utikati v „posvetne zadeve“, bleknivši pred vsem slovenskim svetom par neumnih besed, tičočih se domačih novodobnih razmer, jaz klasični filolog, ki bi se imel v svojih počitnicah zakopati v stare klasike. Zdravnike mora človek, komur je zdravje ljubo, ubogati; zato sem s potrtem srcem zapustil svoj *Tusculum*, vzela potno torbo v roke in hajd po železnici proti Dunaju! Bolj ponosno in oblastno pač ne sedi noben mogotec

v kupeji prvega razreda, kakor sem se usel jaz v vagon tretjega razreda. In po vsej pravici! Saj sem postal v zadnjem času tako imenitna oseba, da mi je posvetil naš najstariši dnevnik dolg podlistek, v katerem me je samooblastno prekrstivši osrečil s čisto slovenskim in celó blaglasnim pesniškim imenom ter ljubeznivo skromne moje misli *urbi et orbi* razglasil za „duhovite dovtype“ ali vsaj „poskus duhovitih dovtipov“. Kaj bi ne bil potem ponosen! Pa še vesel sem bil zraven, češ, vender zopet enkrat en slovenski podlistek, v katerem se po nasprotniku ne udriha s kolom surovo žaljivih besed. Kako dobro dá človeku, ako se ima boriti s poštnim nasprotnikom, ki suče svoje orožje, če uže ne elegantno, vsaj dostojno. V taki borbi dobljene rane niso smrtne, ampak se kmalu zacelijo in ne zabranjujejo, da se nasprotnika po končani praški pobotata in drug drugemu odpustita. Zato hočem tudi jaz prav lahkega srca ljubeznivemu g. —ull . . . u roko v spravo podati, samo par malo zakrivljenih pušic, ki jih je sprožil name, moram še prej odbiti. Pomljiv pregovor: *Ne sutor ultra crepidam*, ali kakor veli Preširen: „Le čevlje sodi naj kopitar“, meni g. podlistkar, da bi

se profesorji v obče ne smeli utikati v politiko, zakaj ne, tega nam ni izrečno povedal, ali izmed vrst njegovega spisa dá se posneti vender le ta razlog: „Ker jim ne dostaje za to potrebne zmožnosti.“ Temu pa moram odločno oporekati. Kaj se ni profesor pečal z zgodovino, ki jo imenujemo *magistra vitae*, kaj se ni seznanjal z logiko in ni ravno logično mišljenje prvi pogoj zdrave politike? Kaj se zlasti filolog iz starih klasikov, med katerimi se nahajajo celó glasoviti državniki, to je politiki, ne more prav nič politične modrosti učiti? Ali je treba posebne politične nadarjenosti, da človek spozna resnico pregovora: „Sloga jači — nesloga tlači,“ resnico, ki jo spričuje zgodovina vseh narodov in vseh vekov? Kakih 16 let trgal je profesor hlače po šolskih klopih in on naj bi ne imel toliko okusa in razuma, da bi ločil taktnost od nerodnosti? Kaj je človeku le v Zagrebu možno, učiti se, kaj je škandal? Pač učitelju iz mnogih drugih ozirrov ne kaže, baviti se z „visoko politiko“, ali razlog, ki ga navaja g. —ull . . . , je skozi in skozi piškav. Drugod kandidujejo profesorje brez ugovora v državni in deželne zборе, na Kranjskem pa imate nas učitelje za tako zabite in politično negodne

more reči. Ali to je gotovo, da je Schmeykal drago plačal svoj začasni uspeh; z odra je izginil previdni državnik in na njegovem mestu se svetu prezentuje navadni taborski govornik!

Alternativni načrt o usuševanju ljubljanskega močvirja.

(Dalje.)

Konečno se je izrekel še oddelek za gradnjo cest in voda v c. kr. ministerstvu za notranje zadeve, naj se civilnemu zemljemercu Podhagskyju na podlagi ponudbenih pogojev naroči, da izdela načrt o usuševanju, alternativni načrt o znižanju Ljubljane in Gruberjevega kanala po predstojajočih opazkah, in pl. Podhagsky je vzprejel od c. kr. poljedelškega ministerstva izdelovanje drugega načrta za odškodnino 3000 gold.

Dne 23. julija t. l. je torej tudi predložil izdelovatelj novo izdelan alternativni načrt odboru za obdelovanje močvirja, in pri tem je v prisotnosti tudi zastopnikov deželne odbora in mestne občine ta nov načrt v obširnem govoru pojasnjuje obznanil.

Tehnično poročilo k temu alternativnemu načrtu pa se glasi tako-le:

Po vsebini mnenja slavnega oddelka za gradnjo cest in voda v c. kr. ministerstvu za notranje zadeve k poljedelško-ministerski številki 9870 l. 1882. se mi je gledé sestave pričujočega načrta dalo ravnalo z naslednjimi načelnimi določili:

1.) Naj se večja množina vode (260 kub. metrov) odtaka skozi mesto Ljubljano in dno Ljubljane naj se pri začetku za blizu 40 cm globokeje napravi, nego je ono v Gruberjevem kanalu.

2.) Skozi Gruberjev kanal naj se odvajajo samo ostala količina najvišje vode (210 kub. metrov).

3.) Po meni predlagana kuneta v Ljubljani od izliva Gruberjevega kanala v Ljubljano do Fužin (z 292000 gld. troškov) se kot nepotrebna opusti, za zravnavo Ljubljaničnega dna se postavi znesek 25000 goldinarjev.

4.) Naj se v Ljubljani v profilu 56 do 76 na obeh straneh predlaga obrežno zidovje.

5.) Naj se v Gruberjevem kanalu v profilu 26 do 42 obstoječe desno obrežno zidovje odnese in se nadomesti z novim do bodečega dna kanalovega sezajočim obrežnim zidovjem.

6.) Naj se to obestransko zidovje v profilu 42 do 45 razširi.

(Dalje prihodnjič.)

otroke, da nam mašite usta, ako nas domovini preteča nevarnost in naše rodoljubje sili ziniti dobrohotno besedo. Ali smo vam res le takrat dobri politiki, kadar nas pod nam sovravno vlado tirate na volišče, da se izpostavljamo raznim neprilikom in nezgodam? Saj menda vendar ni gospoda v „Narodni Tiskarni“ vso politično modrost zase v „štant“ vzela.

Toliko nam uže smete politične zrelosti pripisovati, kolikor vročekrvnim mladeničem, prihajajočim z univerze, mladeničem, katere smo mi poučevali in ki so glavni kontingent vaše armade. Ako o šolskih zadevah govoré in odločujejo v mestnem zboru in njega šolskem odseku sami nestrokovnjaki, pooblašeni od vaše politične modrosti, potem nam učiteljem ne smete zameriti, ako izpregovorimo tu in tam kako besedo o domovinskih razmerah. Jaz sam se z „visoko politiko“ nisem nikdar pečal in se tudi ne bom. Pač pa se hočem za resnico in pravico kakor doslej tudi v prihodnosti vsikdar in vselej potegovati, da, ne oziraje se na g. — ull. a v podlistku izrečeno nado, tudi tisti čas, ko bom moral v „zaprašnih šolskih sobanah mlade glavice“ pouče-

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včerajšnja „Wiener Zeitung“ prinaša cesarski patent od dne 7. t. m., s katerim se deželni zbor gališki, ki je bil predvčerajšnjem zaključen, sklicuje k novi sesiji na dan 12. septembra. Kakor znano, se je lansko leto vsled želje zborove deželni zbor gališki le odložil, a ne zaključil. No ker nekateri od zbora odobreni zakonski načrti niso dobili Najvišje sankcije in ker po poslovnem redu isti zakonski načrt v tekoči letni sesiji ne more priti zopet na dnevni red, naprosila se je vlada, da zaključi sesijo, da se more zopet razpravljati o omenjenih zakonskih osnovah.

Nadalje prinaša „Wiener Zeitung“ imenovanje grofa Kristijana Kinskega deželnim maršalom Dolenje Avstrije, a njegovim namestnikom župana dunajskega Ed. Uhla.

V deželnem zboru češkem stavlja je včeraj poslanec Rieger in 35 sosisljenikov predlog, naj se voli odbor 15 članov, kateri naj razpravlja o sladkorni krizi ter potem poroča, kako bi se dala odstraniti ta kriza, ki škoduje ne samo interesom industrije, nego tudi poljedelstvu sploh, posebno pa delavskemu stanu. O tem predlogu razpravljalo se bode v prihodnji seji.

Ogerski ministerski predsednik Koloman Tisza govoril je včeraj pred svojimi volilci v Velikem Vardinu. Velika množica ljudstva pričakovala je Tiszo na kolodvoru ter ga pozdravila z gromovitim „Eljen!“ Pred svojimi volilci izjavil je potem Tisza, da smatra on kot prvo svojo nalogo, vzpostaviti ravnotežje v državnem proračunu; tudi sporazumljenje med posameznimi narodi ogerske krone da je silno potrebno, da pa se žalibog nahajajo hujskači, kateri ne pusté, da se poležejo strasti. Take hujskače treba je kaznovati. Tudi prodolženje mandata poslancev od tri na pet let je neobhodno potrebno; isto tako reforma gospodske zbornice. Govor Tiszin bil je od volilcev z navdušenjem sprejet.

Vojska v okupiranih provincijah pomnožila se bode za štiri bosensko-ercegovske kompanije, kojih popolnitni okraji bodo Sarajevo, Banjaluka, Dolnja Tuzla in Mostar. Vsaka od 12 bosenskih kompanij broji po 100 mož, a vsaki kompaniji prideljeni so trije častniki in 20 mož naše redne vojske.

Tuje dežele.

Iz Petrograda piše se „Pol. Corr.“, da je bilo še do nedavnega neizvestno ali saj v celo dobro poučenih krogih neznan, da-li se bode cesar Viljem udeležil shoda vladarjev Avstro-ogerske in Rusije. Vest, da se bode tudi nemški cesar udeležil shoda, je v Petrogradu napravila zelo ugoden utisek. Shoda udeležita se tudi ruski minister vnanjih za-

vati; „jesenska sapa“ mi v tem oziru ne bo nikdar sape zaprla.

Tudi o učiteljskih počitnicah ima častiti moj gosp. nasprotnik, ki je bil, kakor pravi, *auch in Arkadien geboren*,* prav čudne nazore. Kje neki stoji zapisano, da je Bog profesorjem počitnice za to ustvaril, da se kakor krt v zemljo — globoko zarijejo v svoje knjige? Še tega nam je do naše popolne sreče manjkalo in pa — Vas za referenta v naučnem ministerstvu!

A kam sem zabredel! Vi, gosp. urednik! ste se gotovo nadejali, da bo to moje pismo obsegalo zbirko originalnih potopisnih črtic, jaz pa se ravsam in kavsam z g. — ull. om. — Izvirne potopisne črtice!! Lepe besede — težko delo! Izvirne in ob enem zanimljive potopisne črtice s slovenskega ozemlja pisati bilo bi pač brezvspešno, ker sta duhovita potopisca slovenska: Prostoslav Kretanov in Kretoslav Prostanov uže vslo smetano posnela, tako da je potemcem težko se z njima meriti, kaj še le ja prekositi. Črtice iz ptujih

* Se li dá pri tem sila potrebnem citatu več misliti, nego pri mojem: *Tempora mutantur, prepuščam bralčevi razsodbi.*

dev, Giers, ter ruski poslanik na Dunaji knez Lobanov-Rostovskij.

Na Angleškem se še vedno ni polegla agitacija gledé reforme volilnega reda. Pretečeno nedeljo priredila je zopet liberalna stranka meeting v Glasgovo, katerega se je udeležilo okolo 70000 oseb. Nadalje obdržavali so se te dni meetingi proti zaključku angleške gorenje zbornice v Swansea, Carlisle, Farsley in v drugih mestih. Se vé da jim konservativna stranka odgovora ne ostaje dolžna ter aranžira meetinge, ki se isto tako mnogobrojno obiskujejo.

Z kitajskega bojišča tudi danes še ni novih poročil; le toliko je gotovo, da se admiral Courbet pripravlja na veliko akcijo in da bomo v kratkem zopet čuli o večjih bitkah. — Francoska vlada namerava, kakor poroča „National“, sezvati komore ter potem oficijalno Kitajski napovedati vojsko.

Angleški komisar, kateri ima na licu mesta preiskavati položaj v Egiptu, dospel je včeraj v Kairo. Ob enem se poroča, da je Nil uže zopet počel padati, tako da bodo Angleži morali hiteti, ako hočejo svoje čete po Nilu prepeljati v gorenji Egipt.

Dopisi.

Iz Ljubljane 10. septembra. [Izv. dop.] (Občni zbor „Narodne šole.“) Današnji občni zbor društva „Narodna šola“ je bil jako dobro obiskan. Predsednik g. Stegnar poročal je o delovanju v preteklem dvanajstem društvenem letu. Iz tega poročila posnemamo, da je bilo v tem letu več udov, kakor v pretečenem, namreč 119 (ustanovnikov, učiteljev in šol). Tudi promet je bil veliko večji. Izmed dobrotnikov je posebno imenovati založnika Grubbauerja, ki je poleg nizkih cen še po vrhu društvu poklonil okolo 4000 pisank; potem gg. Kalistra v Trstu, dr. vit. Močnika, učitelje radovljiškega okraja in kranjsko hranilnico. Društven odbor ostane dosedanji, namreč gg. F. Stegnar (predsednik), A. Praprotnik (podpredsednik), M. Močnik (blagajnik in tajnik), J. Borštnik, F. Govekar, H. Podkrajšek, F. Praprotnik, J. Tomšič, A. Žumer. Posebni nasveti so se stavlili in vzprejeli: 1.) H. Podkrajšek: društvo naj skrbi za izdavo knjig za otroške knjižnice; 2.) Levičnik: družba sv. Mohora naj se naprosi, da vsako leto poleg družnih knjig izdá tudi malo knjižico za otroke in otroške knjižnice; 3.) Fr. Govekar: g. dr. Fr. vitez Močnik naj se imenuje častnim udom; 4.) A. Žumer: g. F. Stegnar naj se kot ustanovitelj in duša tega društva imenuje častnim udom; 5.) M. Kos: gg. okr. šolski nadzorniki naj se naprosijo, da učitelje in druge za šolo vnete ljudi nagovarjajo k pristopu k temu društvu. — Omenili smo uže včeraj, kakošen blag namen ima to društvo. Danes naj zabeležimo še to, da dobiva iz tega društva

dežel pa bi utegnile slovenske bralce le dolgočasiti. Podati Vam hočem torej le par subjektivnih opazk s svojega potovanja.

V Celji, kjer nemčurska pšenica tako bujno cvete, se še ustaviti nisem maral, da-si mi je ondi zibelka tekla. Kot Slovenec, prihajajoč iz radikalne Ljubljane, sem se namreč bal, da bi me pristaši „Kmetškega prijatelja“ po svoji navadi ne sprejeli tako uljudno, kakor se toli imenitni osebi spodobi. Prišedši v Maribor opazil sem sicer kisle obraze ondotnih Slovencev, ki se imajo neprestano in hudo boriti z brezobzirno večino svojih nemških sodeželanov. A vendar me je vzradostilo veselo spoznanje, da ondi „tako strašna slepota ni človeka“, da bi dušno „Slovenec uže moril Slovenca brata“.

V Gradci, nemškem mestu s slovenskim imenom, najbolj razvpitem sedeži smešnih slovanofobov in zagrizenih slovanofagov, mudil sem se le en dan, ne da bi bil opazil kaj drugega, nego obilico novih veličastnih zgradb, ki podajajo sicer mestu prijazniše lice, ne pa meščanom prijaznejšega srca nasproti Slovincem.

Na poti do Dunaja nisem doživel nič za-

podporo osobito mladina revnih starišev, kateri svojih otrok ne morejo oskrbovati s potrebnimi samoučili, in zaradi tega blagega namena toplo priporočamo to društvo vsakemu, komur je splošna omika in blagostanje priprostega naroda pri srcu, v zdatno podporo. Nobened krajar ne bode zavržen, ki se v ta namen podari.

—m—

Iz Vipave 10. septembra. (Izv. dopis.) Naša čitalnica praznovala je svojo dvajsetletnico na slovesen način. Vsa dvorana bila je ozaljšana z zelenjem, in vipavski trg bil je praznično oblečen in z zastavami olepšan. Ob 9. uri predpoludnem prišel je tržaški „Sokol“; osem belo oblečenih gospodičen in odbor čitalnice sprejeli so ga z vnanaj trga. Gospod Rohrmann pozdravil je došlo društvo, potem ko je gospodičina na čelu svojih tovaršic predala lavorjev venec „Sokolovi“ zastavi. Gosp. Dolinar odgovoril je, da si je tržaški „Sokol“ v čast štel, pohoditi prijazno Vipavo. Ljubljanskega „Sokola“ ni bilo; uže so ga bili šli čakati z zastavami, kar dojde brzovaj od „Sokolcev“, da se zaradi deževanja po noči niso odpeljali v Vipavo. Ob 1. uri je bil banket v dvorani, katera je bila skoro prenapolnjena. Najprvi je pozdravil došle goste g. predsednik Ditrich ter zaklical cesarju trikratni „Živio“; godba je zasvirala cesarsko himno, katero so gostje stojé poslušali. Potem so se vrstili živahni govori in postalo je vse navdušeno.

Potem izletel je „Sokol“ v Ajdovščino in Log, prej pa je šel naproti ajdovskemu delavskemu društvu. Beseda se je potem začela po programu ter se vse prav točno vršilo. Slavnostni govor govoril je zopet gosp. Rohrmann z Slapa; govor se je slehernemu dopal. Peveci peli so izorno in igrata „Jedno uro doktor“ vršila se je, kakor bi bili igralci vedno na odru. Posebno moram omeniti gospodičine Ivanke Dekleve.

Po besedi je bil ples. „Sokol“ se je mično sukali in zabaval nežni spol. Četvorka je bil zadnji ples, katerega se je „Sokol“ udeležiti mogel, potem pa je četovodjev rog pozval k odhodu in pri bengalični razsvetljavi in bakel odpeljal se je veselega srca „Sokol“ v Trst, žal, da ga nismo mogli še nekaj časa pridržati, pa povelje je točno in morali smo jim podati roko na svidenje. Vrli „Sokoli“, upamo, da se kmalu zopet vidimo v Vipavi!

Moram še omeniti, da se je te slavnosti udeležilo ogromno število gostov iz vseh pokrajin naše domovine, iz Gorice, Trsta, Postojine, iz Bistrice, s Krasa in iz Ljubljane, tako, da je prostorov primanjkovalo. Zabava je trajala do ranega jutra; vse se je vršilo v lepem redu. *Gradjan.*

Iz Postojine dné 10. septembra. (Izv. dopis.) Živo obžalujemo, da zapustita nas v kratkem dva odlična, nam vsem kaj priljubljena gospoda: Fran Tomšič, c. kr. okrajni

nimljivega. Dospelvi v cesarsko stolnico, jel sem s posebno marljivostjo zasledovati, koliko da je slovenskega ali vsaj slovanskega življa v tem širnem svetovnem mestu. In res moj trud ni bil zamán. Razum mnogih poljskih Židov vzbudilo je moje pozornost zlasti obilno število čeških služabnikov, ki opravljajo mnogovrstne posle v raznih uradih, zavodih, cesarskih, državnih in privatnih hišah in palačah. V nemškem mestu večidel češki posli — ta prikazén se mi je prečudna zdela, da ne bi vprašal po njenih vzrokih. Odgovorilo se mi je v mojo veliko radost, da prihaja to od tod, ker imajo Dunajčanje Čehe za najzvestejše služabnike in najpridniše delavce! Tudi slovanska glasba je Dunajčanom jako priljubljena. Kako radi zahajajo nemški prebivalci v slovanske koncerte, se je že večkrat bralo v naših novinah. Jaz sam sem sredi mesta čul slepca svirajočega na lajno znano slovansko pesen: „Kje dom je moj?“ Tudi slovenskemu jeziku skazujejo v nemškem središču avstrijskega cesarstva več časti, kakor v marsikakem nemčurskem kraju slovenske zemlje. To nam spričuje v Štefansko cerkev vzdana plošča, s ktere se bere neko oznanilo

rodnik, in dr. Martin Rázpét. V prvem izgubimo pridnega, izvanredno izvedenega pravnikar, v drugem skušenega zdravnikar ter narodna stranka posebej svojega vodjo, svojega starostu.

Gosp. dr. Rázpét posloval je dosle ves čas v Postojini blizu 30 let; v tem časi vodile so usodo avstrijskih narodov razne vlade, Slovencem večinoma neprijazne: ali vender gospod doktor, da-si c. kr. uradnik, izneveril se ni ne za trenutek svojemu rodu, zvest sin bil mu je ves čas. Sam naroden, znal je s svojimi domoljubnimi čutili ogrevati i druge, zlasti potem, ko je leta 1867 s pokojnim A. Lavrenčičem ustanovil čitalnico našo. Čitalnici bil je vsa leta odbornik, zadnji čas njen predsednik.

Razven kakih starih družbin ostavili so Postojino skoro uže vsi tuji. Da-si je vreme neugodno, obiskuje se naše podzemeljsko čudo kaj pridno; v nedeljo došlo je k nam 70 Dunajčanov, a v ponedeljek blizu 40.

Z Dunaja, 8. septembra. [Izv. dop.] (O tretjem glavnem shodu avstrijskih obrtnikov.) [Dalje.] Z iztiranjem sovražnih raporterjev bil je dnevni red prvega zborovanja zaključen. Pričetkom družega zasedanja pozdravil je ministerski tajnik dr. Hasenöhrl obrtnike v imenu vlade in jih zagotovil, da se vlada vrlo zanima za posvetovanja glavnega shoda. Potem je Löblich poročal o tendencah, ki so vodile odbor, da je sklical tretji občni obrtnijski shod in konečno prišli so v posvet razni predlogi, katere so izdelali odseki. Tu sledé glavne točke, ki so se sprejele od zborovalcev: Obrtniki se drže zakona z dne 15. marčija 1883; ta zakon pa naj se v marsičem predrugači. Nekoliko obrtnij, katerih zakon ne našteva, uvrsti naj se med uže naštete obrtnije. Kupčija z rokodelskim blagom naj se tako uredi, da ima rokodelec najširnejše zakonito varstvo; pri kupčiji s takim blagom naj se vedno označi vir in delavec. Za to naj se vpeljejo obligatorične tvrdke (marke). Kupec sam nikdar ne sme sprejemati naročil za dela, katera izdeluje rokodelec.

Obrtniške zadrage imajo pravico rekurza do vseh instanc.

Spričevalo o zmožnosti zamore se dobiti le vsled praktičnega učenja.

Obrtnijskim gosposkam in zbornicam naj se naroči, da povsodi pospešujejo obrtnijske zadrage in hitro rešujejo zadeve obrtnijskega stanu.

Pomagačem naj se da [(izimši volitve v razsodnijo (*Schiedsgericht*)] v vseh drugih slučajih jednako mojstrom aktivna in pasivna volilna pravica.

Doneski v bolniško blagajnico se naj drugače uredé; skrbi naj se, da bodo mojstri res vplačevali zneske, katere je določil društveni odbor; te blagajnice naj se konstituirajo kot deželne bolniške blagajnice.

v peterih jezicah: v nemškem, francoskem, laškem, angleškem in na zadnje tudi v slovenskem. Radi klasičnih nepravilnosti prepisal sem si ta napis, ki slóve tako-le:

„Listje [:Karte:] za Štefanskiga turna nahod se tobijo ino se tudi plačajo v cirkveni Kanceliji [:Kirchenmeisteramt:] po 40 Krajcarjev [:1 Franc:] list.

Vsim brez izvzetnje, kateri hočijo túren pohoditi je prepovedano za ti čas tobaka alj cigarjev Kaditi.

Objisbo ali nahod túrna je pripušeno vsak dan razvún nedelj ino praznikih od osmih zjutraj do petih popoldnev.

Carl Klein.“

Kako si tu na Dunaji čas kratim, pač ne more zanimati Vaših čitateljev. Le toliko si dovoljujem povedati, da mi niti hrupno življenje, niti razne znamenitosti in zabave, ne izvzemši izbornih pevcev in pevk divnih glasov in operi niso v stanu prepoditi turobne misli o nesrečni razdvojeni domovini naši. Tudi v daljini grené mi čašo sladkega uživanja žalostni občutki, tudi z daljine kličem ljubim rojakom svojim: „Složimo se!“

Fr. Wiesthaler.

Priporočá se nujna gojitev obrtnijskega pouka. Napravijo naj se povsodi obrtnijske šole, v katerih naj se ponavljajo predmeti iz ljudske šole, zraven pa poučuje knjigovodstvo, risanje in računstvo. Ljudski učitelji pa naj bi prevzeli pouk za primerno nagrado.

Shod pozdravlja važne sklepe državnega zbora o olajšanji delavcev, na pr. nedeljski počitek, omejitev porabe žensk in otrok pri delu, omejitev ponočnega dela i. t. d.

Država naj skrbi, da se uredé neugodne denarne in kreditne razmere ter odpravi nesrečni disagio; s carinsko obrambo naj se pomaga domačemu delu in davki naj se razdelé tako, da ne bodo preveč tlačili obrtnika.

Čeravno je havziranje z inozemskim blagom prepovedano, se vender mnogo agentov peča s prodajo lahko premakljivih tujih pridelkov. Zato je treba vpeljati tvrdke za obrazce tujega blaga in prodajo ostro nadzorovati.

Koncesije za kupčijo naj se strogo uredé; ponarejanje živíl naj se z vso silo zabrani in kaznuje.

Ker bi bilo želeti, da obrtniki vse države skupno postopajo v važnih stvareh, sklene zbor, da se osnuje društvo avstrijskih obrtnikov.

To so glavni sklepi dunajskega obrtnijskega shoda. Sicer smo čuli na njem marsikakega govornika, ki s svojimi razlogi ni ravno služil dobri stvari, a v obče se je razgovor vršil dostojno in važnosti primerno. Glavna stvar je, da se ubogemu obrtniku pomaga; ako bode shod imel kaj dobrih, praktičnih posledic za malega, razumnega delavca, potem je dosegel svoj namen; v tem zamislu iz srca kličemo zbranim možem: Bog daj srečo!

Razne vesti.

— (Šestdesetletni jubilej železnice.) 7. septembra l.l. je važen dan v zgodovini razvitka avstrijskih železnic. Tege je namreč ravno 60 let, odkar je nastala najstarejša železnica v Avstriji in vsej Evropi, konjska železnica med Lincom in Budjevicami.

— (Dragocene slike.) Iz slavne Marlboroughove galerije prodale so se najdragocenejše slike. Za Rafaelovo „Madono z dečkom“ ali *Madonna dei Amidei* plačal je britanski muzej sedemstotisoč goldinarjev! Dve sliki Rubinovi kupil je nek zasebnik za petdesettisoč ginej!

— (Amerikanska hitrost v parlamentu.) Amerikanski listi pripovedajo naslednjo zgodbo, katera jasno priča, da Amerika preseza tudi v brzini zakonodajstva ves svet. New-Yorška zakonodajska zbornica imela je sejo. Zbornični govornik je po opravih odpotoval in si postavil namestnika v osebi Husteda. Ta sklenil je svojim drugovom pokazati, kaj zmora izurjen govornik. Z bliskovno brzino vršile so se razprave, tako da so članovi zbornični komaj vedeli, kje jim stoji glava. Predlogi se še dobro stavili niso, uže jih je odredil govornik; postavni načrti so se vložili in se dotičnim komisijam izročili, predno je tajnik prečital njih naslove; predložile so se resolucije in se rešile, predno so se prečitale; članovi so z bliskovno brzino vstajali in sedali. Ko se je seja po 3¹/₂ urnem zborovanji zatvorila, rešenih je bilo obilo število resolucij, in čez 100 postavnih načrtov je bilo pripravljenih za tretje čitanje. Kakošna je bila vsebina teh zakonov, ni vedel nihče, niti naslovov niso vedeli članovi, uverjeni pa so bili, da je Husted največji in najizurjenější govornik.

— (Zadnji momenti amerikeanskega prasca.) V velikih klavnica mesta Kansas City, kjer zakoljejo vsak dan do 4000 prašičev, je proces klanja tako dovršen, da se bliža svojemu idealu. Sledimo na primer prascu, ki pride v velikansko to napravo. Z mnogimi tovariši stoji apatično v ogromnem prostoru — kar ga popade železna kljuka za bedro in takoj visi na vrvi, ki ga požene skozi vrata v klavnico. Ko preleti usodepolna vrata, zadene ga smrten udarec. Krepek mož ga z jednim obodom usmrti in s pomočjo posebne priprave požene dalje. Žival pade v posodo, napolneno z vreló vodo, v kateri ga goni kolo okoli. Konečno ga vrže na veliko mizo; tu ga prime stroj, obrne ga in v jednem trenutku mu ostrže vse ščetine. Prasec leti dalje, med potoma odseka

mu stroj glavo, potem pa ga obesi na klin za zadnje noge. En migljaj — in drob je vzeti iz trupa; voda se vlje po telesu in ga lepo umije. To traja le par trenutkov; uže ga porine stroj dalje na jeklen drog in tam avtomatično naznani svojo težo. Na to zleti krog ogla v ledenico; z jednim udarcem ga predeli spreten delavec v dva dela, ki v prihodnjem trenutku visita uže na kljuki . . . Ravno je prasec še upil — sedaj pa visi v ledenici, raztelesen, opran in brez glave; malo pozneje spremeni se v dobro sunko, slanino i. t. d. Vse traja ravno 35 sekund! — Toliko ameriški viri. Pristaviti bi še imeli, da je na drugi strani klavnice velikanska restavracija. Iz nje gredó ljudje, uže lačni po užitku ravno pred 35 sekundi zaklanega prasca . . .

Domače stvari.

— (Poziv) udom senožeške podružnice ces. kr. kmetijske družbe in drugim gospodarjem na Pivki. Dne 21. t. m. popoludne imela bude senožeška podružnica c. kr. kmetijsko družbe svoj občni zbor na Razdrtem. Zborovalo se bude, kako delovanje podružnice in sploh kmetijstvo na Pivki pospešiti, ter bude pri tej priliki tudi navzočen gosp. Rih. Dolenc, vodja vinarske šole na Slapu, in gosp. Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe in potovalni učitelj. K zborovanju so vabljeni vsi udje podružnice, kakor tudi sploh vsi gospodarji, kateri se za kmetijski napredek zanimajo. Sprejemala se bodo tudi oglasila za pristop k c. kr. kmetijski družbi.

— (Prostor pri „Zlati zapôni“) tik kazine, nasproti ljubljanske čitalnice, kupil je od kranjske stavbene družbe Peter Schleimer, veletržec iz Varšave, rodom Kočevar, za 20000 gld. Sezidal bude Schleimer na tem prostoru lepo poslopje, v katerem bodo prtično prostorne in elegantne prodajalnice.

— (Potno predavanje) o trtni uši bude imel potovalni učitelj gosp. G. Pirc v nedeljo, 14. t. m., popoludne v Leskovci pri Krškem.

— (Tretje letno poročilo meščanske šole v Krškem,) priobčeno konec šolskega leta 1883/84. Zaloga ravnateljstva meščanske šole v Krškem. — V tem letnem poročilu podaje se najprej na štirih straneh nemšk sestavek „O kmetijskem značaju naše meščanske šole“, potem na 44 straneh „Opis krškega okrajnega glavarstva“ (Nadaljevanje iz lanskega poročila.) Potem na 6 straneh nemško pisana šolska kronika in razvrstitev učencev. Poročilu dodan je koloriran zemljevid krškega okraja, s posebnim zemljevidom Kostanjevice, Radeč in Mokronoga. Učiteljev poučevalo je na tej šoli pet, in sicer gg. Ivan Lapajne, vodja meščanske šole itd., Josip Bezljaj, meščanske šole učitelj, Ferdinand Seidl, začas. mešč. šole učitelj, Ivan Knavs, mestni vikar, in Jarnej Ravnikar, pomožni učitelj za petje. Učencev bilo je v I. razredu koncem leta 20, v II. razredu 18 in v III. razredu 5. — Prihodnje šolsko leto se prične 17. oktobra t. l.

— (Požarna kronika.) O požaru v Bezuljaku došlo nam je dodatno natančno poročilo, da je pogorelo 6 hiš, 7 hlevov, 6 skednjev, 3 svinjaki; v ognju poginilo je 5 koz, 13 ovac, 1 konj, 2 vola in 2 prašiča. Škoda znaša 11480 gld. Osem posestnikov je bilo zavarovanih za 5360 gld.

— (Tatvina.) Z Vrhnike se poroča: Dne 9. t. m. ukradel je Mariji Tišlárjevi iz nezaprtega hleva tu prenočujoči črevljarski pomagač Anton Poli iz Italije več oblačil, črevlje in nekaj sukne-nega blaga. Poli popihal jo je okolo 2. ure po noči proti Ljubljani; med potom ponujal je ukradene reči ljudem na prodaj.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 11. septembra. „Pol. Corr.“ poroča iz Varšave: Vesti o izrednih naredbah za bivanja carske dvojice v Varšavi so pretirane. Car in carica vozila sta se okolo po mestu v odprtem vozu brez straže. Obiskala sta katoliško Aleksandrovo cerkev, kar je vzbudilo veliko navdušenje. Iz Novozeorgijskega se popeljeta car in carica naravnost v Skiernievice. Avstrijskemu cesarju v postrežbo

odločeni knez Wittgenstein in grof Fenken-dorf se podasta avstrijskemu cesarju nasproti na rusko mejo, da ga tam pozdravita v carjevem imeni.

Praga, 10. septembra. V deželnem zboru stavi Rieger in 35 drugov predlog, naj se izbere iz 15 članov sestojeca komisija, katera naj se posvetuje o zdanji, blagostanu dežele preteči sladkorni krizi, in to ali v lastnem delokrogu, ali v zmislu § 19. dež. reda, in posvetuje naj se, kaj naj se ukrene, da se varujejo interesi industrije, poljedelstva in delavskega stanu. — Predlog se izroči poslov-nemu razpravljanju.

Veliki Vardin, 10. septembra. Tiszo so navdušeno vzprejeli in govoril je v volilnem shodu važen govor. Dejal je, da se je delalo na to, da se vzdrži trajen mir, po-udarjal je tudi, da treba napraviti ravnotežje ter je konstatiral agitacijo proti dobremu sporazumu različnih pasem in govoril je o v novejšem času importiranih ščuvanjih proti posamnim razredom človeške družbe. Zato je treba ukrepov, da vlada kaznuje ščuvance in zapeljane, in v to potrebuje vlada, da se ji izroči za določen čas sila; prosto izražanje mnenja ostane nedotakneno. Preustrojba górenje zbornice naj se gledé na nje zgodovinski razvoj ne izvede s konfiskacijo, marveč z razširjanjem njenih pravic. Górenja zbornica naj reprezentuje stan, združen s premoženjem, različna veroizpovedja in dosmrtno imenovane. Treba je, da se poslanski mandat na pet let podaljša. Tisza meni, naj se vzdrži carinska zveza na podstavi primerjenosti. (Živahna pohvala.)

London, 10. septembra. Reuterjevo poročilo iz Šangaja se glasi, da so kitajska oblastva pričela operacije, da se zapre vhod v Woosung s čolni, napolnjenimi s kamenjem.

Varšava, 10. septembra. V ponedeljek obiskala sta car in carica gledališče. Včeraj opoludne vzprejemala sta v Laznijenskijevi palači dostojanstvenike. Popoludne obiskali sta veličanstvi vojaško bôlnico in Aleksander-Marijino odgojevališče za dekleta. Tukaj je delila carica lastnoročno onim gojenkam, katere zdaj zapustijo závod, darila. Nj. veličanstvi vzprejemalo je obilo zbrano občinstvo navdušeno.

Napolj, 10. septembra. Položaj je strašán; povsodi vlada strah. Procesije hodijo po mestu ter glasno molijo; ob cestah klečijo stotine oseb pred svetimi podobami. Zdravnikov, zdravil in mrliških odnositeljev manjka.

Aleksandrija, 10. septembra. Lord Northbrook in Wolseley sta na krovu parnika „Iris“ sim došla; vzprejel ja je Nubar-paša v imenu Khediva; odpotovala sta kmalu naprej v Kahi-ro.

Umrli so:

Dne 9. septembra. Ivan Kelbelj, krojačev sin, 2 mes., Sv. Petra cesta št. 50, sušica. — Franz Kolnik, zidarjev sin, 1 mes., Kurja Vas št. 13, driska.
Dne 10. septembra. Marija Oven, delavčeva hči, 7 l., Poljanska cesta št. 18, vnetje opnice.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 11. septembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	80·80
» » » » srebru	81·60
Zlata renta	105·10
5% avstr. renta	95·85
Delnice narodne banke	848·—
Kreditne delnice	297·20
London 10 lir sterling	121·60
20 frankovec	9·67 ^s
Cekini c. kr.	5·75
100 drž. mark	59·60

Uradni glasnik

z dne 11. septembra.

Razpisane službe: Pri političkih oblastvih v Dalmaciji služba c. kr. okr. zdravnika v X. razredu. Molbenice tekom treh tednov predsedstvu c. kr. namestništva v Zadru. — Pri c. kr. okr. sodnji v Postojni stopinja okr. sodnika z dohodki VIII. služb. razreda. Molbenice do dne 22. septembra predsedstvu dež. sodnije. — Za Radeče in Trzič mesto dveh beležnikov; molbenice v štirih tednih beležniški komori za Kranjsko.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodnji v Novem Mestu za davkarsko občino Poljanec; poizvedbe dne 25. septembra; — v Kočevji za davkarsko občino Hrib (Gorica), poizvedbe dne 15. septembra; — v Litiji za katastralno občino Hotič; poizvedbe dne 15. septembra; v Ložu za nove zemljiščne knjige Kremenca in Zales; poizvedbe dne 24. sept.

Tujci.

Dne 9. septembra.

Pri Maliči: Baron Kleinmayrn, c. kr. polkovnik; Wohl, Haac, Bernlochner in Lang, potovalci, z Dunaja. — Zamparo, dohodkar, z rodbino; Verzenassi in Brolich, zasebnici, iz Trsta. — Rammstein, c. kr. inženier, s soprogo, iz Pulja. — Obreza, posestnik, iz Cérknice.

Pri Slonu: Horn, trgovec, iz Aussee. — Lippert, zasebnik, s soprogo, iz Leobna. — Trappmann, namorščak Lloydja, iz Trsta. — Dr. Dubivodič iz Siska. — Jordan, c. kr. svetnik dež. sodnije, z rodbino, z Slapa. — Majcen, posestnik, iz Mokronoga.

Pri Virantu: Dr. Krekich, koncipist fin. prokuratora, s soprogo, iz Zadra. — Dev, dež. poslanec, iz Črnomelja. — Pakiž, dež. poslanec, iz Sodražice. — Lavrenčič, dež. poslanec, iz Vrhpolja. — Dr. Sterbenc, dež. poslanec, iz Hrenovic.

Pri Avstr. carji: Langmann, godbenik, iz Gradaca.

Tržne cene.

V Ljubljani 10. septembra: Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 80 kr., domače 6 gld. 50 kr.; ječmen 4 gld. 39 kr.; reš 5 gld. 4 kr.; ajda 6 gld. — kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 76 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 46 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 80 kr., speh po 70 kr., prekajen po 74 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2¹/₄ kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 56 kr., svinjina 66 kr., drobniško po 32 kr. — Piske po 40 kr., golobi 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 60 kr., slame 1 gld. 51 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 4 gld. 80 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (na skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
10. sept.	7. zjutraj	738·64	+9·4	bzv.	mgl.	1·00
	2. pop.	739·60	+14·8	vzh. sl.	obl.	dež
	9. zvečer	740·48	+12·8	zpd. sl.	»	

Vsled mnogostranske želje ostane menažerija tú še 8 dnij. Torek, dne 16. septembra, nepreključno zadnja predstava.

V Lattermannovem drevoredu.

Največja menažerija na celem svetu.

Lastnik F. Kleeberg.

Otvorjeno od 9. ure dopoludne do 9. ure zvečer.

Prvikrat v Ljubljani: 1 povodnji konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela lama, 30 redkih opic, 4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoludne in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bodeta krotiteljca zverin gospod. Ema Kleeberg in slavnoznan krotilec zverjadi g. K. Grail. Vsakrat je med produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustopenina: I. prostor 70 kr.; II. prostor 40 kr.; III. prostor 20 kr. (86) 9
Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmiyo z njimi grabežljive zverine.

